

nego da Bilinski kmalu izgine kot upravitelj Bosne in Hercegovine.

Zakaj nasprotje med Belgari in Srbi.

Težave zaradi mej med Belgarijo, Srbijo in Grčijo še niso poravnane. Vendar je upati od upliva Rusije in od razsodnosti balkanskih zaveznikov, da se težave ne bodo razrešile z orožjem, kakor bi to tako srčno radi videli jugoslovanski prijatelji med Nemci.

Ne moremo si prikriti, da obstoji med Belgari in Srbi zaradi novih mej na zavzetem ozemlju hudo nasprotstvo, hujše celo nego med Belgari in Grki. In vendar se razglaja, da so Srbi in Belgari že pred vojsko med seboj natančno določili meje za slučaj, da natepejo Turke. Zakaj se torej sedaj Srbi, kakor je znano, nočejo držati sklenjenih dogovorov? Ali je to res kriva srbska nepoštenost, kakor natolečujejo Nemci? Stvar ima popolnoma drugo ozadje, iz katerega nam postaja srbska nezadovoljnost pač razumljiva. Dogovori Belgarije in Srbije pred vojsko so računali s tem, da zavzame Srbija one pokrajine, ki se danes štejejo za bodočo Albanijo, in da bo potem segala do Jadranskega morja, dočim bo Belgarija raztegnila svojo moč proti Egejskemu morju. Toda prišlo je drugače. Srbija ni smela v Albanijo in na Jadransko morje, to pot sta ji zabranili Italija in Avstrija. Zato je Srbija svoje čete obrnila proti ozemlju, ki je bilo po dogovoru odmerjeno Belgariji. Belgarija sama je imela preveliko opravka pred Odrinom in pri Cataldči ter bi mogla še-le sedaj po padcu Odrina poslati svoje čete proti Solunu. Toda sedaj so bili v teh krajih že Srbi in Grki.

Kako se bo končalo nesporazumljenje, se ne ve. Vsi Slovani upajo, da mirno, kajti vojska med slovenskimi brati, ki so bili še ravnokar zavezniki proti Turkom, bi naredila vsepovsod zelo slab utis. Pravijo, da se je Belgarija z Grško že sporazumela ter ji prepustila Solun, glede Srbije pa prepustila vso sporno zadevo razsodbi ruskega carja. Sedaj še čakajo, da se tudi Srbija uda brezpogojno ruskemu razsodništvu.

Novo črnogorsko ministrstvo.

Ko je ministrski predsednik general Martinovič s celotnim ministrstvom odstopil, kakor smo zadnjič poročali, ker ni odobral izročitve zavzetega Skadra velevlastim, je kralj Nikita poveril sestavo novega ministrstva generalu Janko Vukotiču, ki je ministrstvo sledeče sestavil: ministrstvo za zunanje zadeve polkovnik Plamenac, notranje Gojnovič, pravosodno Bakič, finančno Popovič, naučno Mijuškovič, vojno ministrstvo pa obdrži Vukotič sam. Novi ministrski predsednik je znan kot zelo odločen mož, krepke postave in je posebno med častniki zelo priljubljen. Ostali člani nove vlade so večinoma mlajši častniki.

Velik požar v Skadru.

Na dosedaj neznan način je izbruhnil dne 7. t. m. v Skadru velik požar, ki je uničil okoli 2000 prodajalnic. Skoda je velika, ker je zgorelo mnogo dragocenih preprog, svile, srebrnine in zlata. Po prizadevanju črnogorskega vojaštva se je posrečilo požar omejiti, ki se je vsled ozkih ulic jako hitro razširil po celem bazarju. Govorice, da bi bilo črnogorsko vojaštvo zanetilo ogenj vsled maščevanja, so širili iz kraja Jugoslovanom nasprotni nemški listi, a so sedaj tudi utihnili, ker se je uradno dokazalo, da so neutemeljene. Ravno Črnogorci v Skadru so se najbolj trudili, da se je ogenj omejil in ni napravil še večje škode. Nemška zlobnost pri ogovarjanju pa postaja že več kot ostudna.

Lakota v Skadru in Albaniji.

O razmerah, ki so vladale v Skadru neposredno pred padcem, je izjavil Esad-paša sledeče: Vsak dan je umrlo na lakoti okoli 30 ljudi. Mesto sem predal še-le tedaj, ko je zmanjkalo zadnji kosček hrane. Mesto se je udalo le radi lakote. Od vseh strani se je slišalo ječanje gladnih, ki so umirali v strašnih bolečinah. Matere so držale svoje otroke v naročju in prosile mimo idočih za usmiljenje in pomoč. Vojaki so bili skrajno nezadovoljni in niso hoteli več jesti pokvarjenega konjskega mesa. Pri predaji Skadra so našli ljudi, ki niso že več kot 50 ur ničesar jedli. Drugi pa so se hranili s travo in listjem, dokler niso onemogli in od krčnih bolečin umrli.

V Albaniji vlada še sedaj velika lakota. V celi deželi se ne more dobiti nobene živine. Polja so opustošena in za delj časa uničena. Avstrija je odposlala skadrskim prebivalcem na pomoč parnik „Metkovič“, ki je preskrbljen s potrebnimi živili.

Kdaj bo mir?

Balkanske zvezne države so se izjavile, da so pripravljene, skleniti popoln mir s Turčijo na podlagi od velevlasti predloženih mirovnih pogojev. Pred no pa še podpiše popoln mir, se bodo vršila v Londonu končna mirovna pogajanja. Nekatere balkanske države so za ta pogajanja že imenovalle svoje zastopnike. Položaj je trenutno ta-le: Mirovna pogajanja še niso končana, pri pogajanjih glede vojne odškodnine in končnih mej še čakajo velike težave, albansko vprašanje, posebno z ozirom na južno mejo, še čaka popolne rešitve, meje med balkanskimi zavezniki še niso končno rešene, zato je še vedno lahko mogoče, da pride do nepričakovanih dogodkov. Avstrija izjavlja, da svoje vojaštvo na Balkanu ne bo odpoklicala, dokler razmere na Balkanu niso urejene.

Somišljeniki, agitirajte za naš list!

Politični ogled.

— Državni zbor je sklican za danes, dne 15. maja ob 11. uri dopoldne k spomladanskemu zasedanju. Načelniki klubov so poklicani ta dan pred sejo državnega zbora k posvetovanju, da določijo vspeored za zasedanje. Delovni načrt državnega zbora bo obsegal najbrž začasni proračun za drugo polovico tekočega leta, polletno podaljšanje začasnega poslovnega reda in najbrž tudi nove davke, vsaj nekatere. Skoro gotovo bodo tudi razne stranke vložile interpelacije na vlado glede mednarodnega vprašanja in balkanskih zadev. Baje bo na te interpelacije odgovoril v imenu zunanjega ministra grofa Berhtolda ministrski predsednik grof Stürgkh. Mnogi listi so mnenja, da sedanje zasedanje državnega zbora skoro gotovo ne bo plodovito, ker so se nasprotstva med Poljaki in Rusini v Galiciji radi volilne izpremembe zelo poostriila in ker so tudi razmere med Čehi in Nemci na Češkem radi deželnega zbora in neugodno uspehlih spravnihi pogajanjih zelo napete. Jugoslovani pa tudi ne bodo šli za vlado po kostanj v žrjavico, ker se nas Slovence in Hrvate še vedno tepe z nemškimi in madžarskimi korobačem.

— Slovesko-Hrvaško. Goriški in tržaški Slovenci se prav pridno pripravljajo na deželnozbornske volitve. Prihodnji teden bo postavila Slovenska ljudska Stranka svoje kandidate. Po Binkoštih bo strankino vodstvo začelo s prirejanjem volilnih shodov. Tržaški Slovenci imajo volilni odbor, ki neprestano posluje. Dan za dnevom se prirejajo shodi v mestu in okolici. Italijani se zelo boje slovenske moči ob Adriji. Prejšnje čase se Slovenci v Trstu niti pokazati niso smeli v večjem obsegu, sedaj pa prirejajo po tržaških ulicah slavnostne obhode in nihče si ne upa več nastopati proti njim. Slovenska moč ob sinji Adriji raste. — V Karlovcu na Hrvaškem so se vršile pred tednom občinske volitve. Na celi črti so zmagaie združene hrvaške domoljubne stranke. Pristaši Madžarov ali takozvani madžaroni so popolnoma propadli. Vlada je karlovaški občinski zastop zaporedoma večkrat razpustila, ker se ni hotel pokoriti vladnim nakanam; Čuvaj je dal pozapreti več odličnih meščanov, a vse ni nič pomagalo. Zmaga je na strani hrvaških domoljubov. — V pokoj je stopil poveljnik hrvaško-orskega domobranstva, general Klobučar, ki je bil, kakor poročajo hrvaški listi, navdušen Hrvat. Za njegovega naslednika je imenovan general Franc Rožar. Generalu Klobučarju se je cesar za njegove zasluge zahvalil z lastnoročnim pismom. — Dne 6. maja je bil bosanski deželni zbor zaključen.

— Češko. Zaupniki čeških katoliških organizacij so dne 22. aprila sklenili, da se bo vršil v Kolínu češki katoliški shod. — V časopisih češke kmečke (agrarne) stranke se vedno glasneje zahteva, da njeni poslanci v državnem zboru stopijo v opozicijo in gre do skupno s slovenskimi kmečkimi poslanci. Češka nemška javnost se namreč spominja, da je bil upliv in ugled češke kmečke stranke v državnem zboru istokrat največji, ko je v prejšnjem državnem zboru hodila roko v roki z našimi slovenskimi poslanci. Od kar pa so češke agrarce vodili mladočehi, postali so od dne do dne manjšega pomena. Ako bo češka agrarna stranka na Dunaju to izpeljala, kar doma zahtevajo njeni časopisi, da stopi v opozicijo, potem je tudi vladna večina zelo omajana. Sploh stojijo vse stranke, razun slovenske, na slabih nogah. Liberalni Nemci se kregajo med seboj, ravno tako Poljaki, Čehi gre do narazen, le Slovenci, Rusini in socialni demokrati stojijo trdno.

— Galicija. Kakor poročajo listi, namerava vlada v najbližjem času razpustiti deželni zbor, ker je nemogoče doseči pod sedanjimi razmerami sporazum med Poljaki in Rusini glede gališke deželnozbornske volil. prenosove. V tem oziru so se vršila pretekli teden med vlado in zastopniki Poljakov ter Rusini posvetovanja, ki pa niso prinesla zaželenega uspeha. Cesarški namestnik Bobrzynski, hud nasprotnik katoliške duhovščine in velik pokrovitelj židov, namerava potem, ko izvede nove volitve, odstopiti. Nekatera poročila se glase, da bo celo pred volitvami že odstopil. Okrajna glavarstva so baje že začela s predpripravi mi za volitve.

— Ogrsko. Državnozbornskih sej se je dosedaj udeleževala samo večina. Sedaj pa razglajažo opozicionalni poslanci, da se bo prihodnjih sej državnega zbora udeležila tudi manjšina in bo z vso silo nastopila proti večini. Dosedaj je državni zbor razpravljaval o nekaterih manjših vladnih predlogih: o pogodbi s paroplovno družbo „Avstro-Amerikana“, o ustanovitvi ogrske tovarne za topove itd. — Dne 21. maja se bo zopet vršila sodnijska obravnava radi znane umazane milijonske zadeve ministrskega predsednika Lukača. K obravnavi mora priti Lukač, poslanec Deši in 24 prič. Zaslišanih bo tudi več višjih ministrskih uradnikov. — Košutova in Justova stranka, ki tvoriata jedro opozicije proti vladi in sedanji večini, se namerava združiti v skupno stranko. — Nek neimenovan slovaški rodoljub v Ameriki je daroval za hrvaške narodne šole in časnike 500.000 K. Ogrska vlada pa hoče sedaj ta denar zapleniti.

— Nemčija. Pruski deželni zbor je nemški cesar razpustil, ker mu je potekla poslovna doba. Nove volitve bodo najbrž v jeseni. Volilni boj bo veljal posebno proti Poljakom, katere bi liberalni Nemci radi z vso silo prignali z njih rodne grude samo radi tega, ker so Slovani. — Nemški cesar Viljem II. bo letos obhajal 25letnico svojega vladanja. Ob tej priliki bo pomiloščenih večje število jetnikov po vsej državi.

— Poroke edine cesarjeve hčerke se bosta baje udeležila tudi angleški kralj in ruski car kot sorodnika cesarjeva. — Na sled so prišli na Nemškem zopet novemu škandalu. Zasledili so več velikih trgovcev, ki so nemško vojaško orožje, kupljeno od vojakov in častnikov, prodajali čez mejo na Francosko.

— Italija. Organizacija laških katoličanov je imela v Rimu veličastno zborovanje, kateremu je predsedoval znani grof De la Torre. Posvetovalo se je, kako bi bilo mogoče povsod uresničiti katoliške misli s skupnim in složnim delovanjem vseh stanov. Sv. Oče se za to društvo zelo zanima.

— Francosko. Alfonz, kralj španski, je pretečeni teden obiskal predsednika francoske ljudovlade, Poenkareja, in se je več dni mudil v Parizu in okolici. V navzočnosti kralja Alfonza so se vršile v pariški okolici velike vaje francoske artilerije in konjenice. Francozi so sprejeli španskega kralja z velikimi častmi in veseljem. Vendar so tudi anarhisti zasledovali Alfonza po vseh njegovih potih in je morala policija in vojaštvo vedno stražiti kralja in pa njegovo spremstvo. Listi poročajo, da bo Španija najbrž pristopila k rusko-francoski-angleški trozvezi. Na ta način bo trozveza Avstrije, Nemčije in Italije zopet oslabšana. — Armadni odsek francoske državne zbornice je sprejel vladni predlog, da se na Francoskem namesto 2letne, vpelje zopet 3letno vojaško službo.

— Azija. Kitajska ljudovlada je začela z velikimi novotarijami. Preosnovati hoče po evropskem načinu svojo armado, povečati vojno mornarico, preurediti urade, šole in industrijo. A za to ji manjka denarja. Sedaj iščejo Kitajci denar v Evropi. In kakor poročajo listi, se je posrečilo kitajskim državnikom dobiti pri družbi avstrijskih, francoskih in angleških milijonarjev posojilo v znesku 3/4 milijona funtov šterlingov (1 funt šterling — angleški denar — je 24 K avstrijske veljave), torej okroglo 84 milijonov kron. S tem denarjem si hoče oskrbeti Kitajska več novodobnih bojnih ladij. Oboroževanje Kitajske pomeni ost proti Rusiji. Po raznih pokrajinah Kitajske je radi najetja posojila nastalo razburjenje. Posebno pristaši stare vladarske hiše hujskajo proti sedanji vladi in osobito proti voditelju vlade, Juanšikaju, ki kandidira za predsednika ljudovlade.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

18. nedelja: prva po Binkoštih, Presv. Trojica.
19. nondeljek: Celestin, papež; Ivo, spozn.
20. torek: Bernardin, spozn.; Bazila, dev. in mač.
21. sredo: Valens, m.; Feliks Kant, spozn.
22. četrtek: Sv. Režnje Telo; Helena, dev.
23. petek: Deziderij, škof; Andrej Bob.
24. sobota: Marija Dev. Pomočnica kristjanov.

* Sv. Oče. Stanje sv. Očeta se je zdatno izboljšalo, tako, da je mogel dne 7. t. m. prvič po svoji bolezni zopet darovati sv. mašo.

* Iz sodnijske službe. Dosedanji prvi državni pravdnik v Celju, dr. Emanuel Bayer, je imenovan za nadsvetnika pri deželnem sodišču v Gradcu. O njem se je pred kratkim govorilo radi tega, ker ni zaplenil članka celjske „Vahtarice“, v katerem je ostudno pisala o avstrijskem prestolonasledniku. Vedelo se je, da bo mož kmalu šel iz Celja, toda to nas je sedaj presenetilo, da pride v Gradec. Dr. Bayer, sedaj odličen uradnik katoliške Avstrije, vzgaja svoje otroke protestantski.

* Iz finančne službe. Davčni oficijal Emil Pleškovic je imenovan za davčnega upravitelja, davčni praktikant Adolf Bristovič pa za davčnega asistenta.

* Razpisana učiteljska mesta. Na trirazredni ljudski šoli v Hočah pri Mariboru je razpisano mesto učiteljice. Prošnje do 10. junija. Na dvorazrednici v Selah pri Ptujju pa je razpisano mesto nadučitelja. — Prošnje do 31. t. m.

* Katoliški dijaki napadani. Nemško katoliško dijaško društvo „Karolina“ v Gradcu je slavilo o binkoštnih praznikih 25letnico svojega obstoja. Svobodomiselno nemško dijaštvo pa je hotelo to z napadi na katoliške dijake zabraniti. Prišlo je do takih spopadov, da so morali tudi vojaštvo poklicati, da vzdržuje red. Se pred kratkim je sedanji voditelj krščansko-socialne stranke, dunajski župan dr. Weißkirchner, govoril za sodelovanje nemških strank, katoliških in svobodomiselnih, ter vzkliknil bahate besede: Nekdaj smo bili združeni kristjani, danes smo združeni Nemci. Graški katoliški dijaki bi sedaj dunajskemu županu lahko povedali, kako prijetno je to, kadar se pali ce svobodomiselnih študentov združijo z glavami katoliških študentov.

* 80letnica zaslužnega moža. Bivši poveljnik naše vojne mornarice, admiral H. pl. Spaun, je obhajal dne 9. t. m. 80letnico svojega življenja. Kot vrhovni poveljnik vojnega brodovoja si je pridobil mnogo zaslug za državo. Kot mož-povstjenjak si je pridobil s svojim nepristranskim občevaranjem splošno priljubljenost. Slavljence je naš slovenski rojak in živi sedaj večinoma v Gorici.

* Kapucinski red je razširjen po celem svetu in obstoji iz 54 redovnih pokrajin, v katerih živi 5303 mašnikov, 1122 klerikov, 244 novincev, 2956 bratov-lajkov, 240 kandidatov in 176 redovnih tretjerednikov. Ta redovna „armada“ obstoji torej iz 10.141 bojevnikov. Red ima tudi 41 misijonskih postaj v vseh delih sveta, kjer deluje 698 mašnikov in 255 lajkov. Kapucini imajo sedaj enega kardinala, 6 nadškofov in 16 škofov. Kapucini so pri našem ljudstvu zelo v časti in imajo na slovenskih tleh sledeče samostane: Celje,